

Ludo Lievens, Lievens & Co Consulting

DE (HEKSEN)JACHT OP DE MANAGEMENTVENNOOTSCHAP?

In de media duiken veel berichten op over de jacht van de fiscus op de managementvennootschappen.

De FOD Financiën is gestart met een centraal gestuurde controleactie op managementvennootschappen waarbij de managementvergoedingen en de kosten van deze vennootschappen onder de loep worden genomen. Bovendien wordt ook gecontroleerd of er misbruiken zijn.

Daarnaast onderzoekt de fiscus dit jaar circa 3.000 vennootschappen die een gezinswoning of een tweede verblijf in bezit hebben (of het vruchtgebruik/recht van opstal hierop). Wat betreft de vruchtgebruikconstructies gaat het volgens de woordvoerder van de Federale Overheidsdienst Financiën voornamelijk om "constructies" die in de loop van 2010 werden opgezet of ten einde liepen.

Welke managementvennootschappen zijn geïsoleerd?

Er is geen wettelijke definitie voor het concept "managementvennootschap". De Staatssecretaris voor Fraudebestrijding omschrijft de managementvennootschap als: "alle vennootschappen waarmee mensen zichzelf laten uitbetalen voor hun diensten". Hierbij ligt de focus op bedrijfsleiders, ondernemers, kaderleden en vrije beroepen.

Focus van de controles

Hierna volgt een overzicht van de specifieke controledomeinen die de fiscus viseert en enkele tips om hierop te anticiperen:

MANAGEMENTVERGOEDINGEN

De managementvennootschap rekent een vergoeding aan de werkvennootschap(en) voor haar diensten. Bij een controle van de managementvergoedingen wordt nagegaan of het bedrag van de vergoeding kan onderbouwd worden en of er werkelijke prestaties tegenover staan. Op deze manier wil de administratie winstverschuivingen tussen ondernemingen tegengaan.

Om hierop te anticiperen is het aangewezen de nodige bewijsstukken op te stellen om de prestaties te onderbouwen, ondermeer:

- 1) een degelijk onderbouwde managementovereenkomst;
- 2) de principes en de berekening van de managementvergoeding voorafgaand vast leggen;
- 3) een vaste dag- of jaarvergoeding bepalen eventueel aangevuld met een variabel deel afhankelijk van het resultaat van de werkvennootschap (bv. een vooraf vastgelegd percentage van de winst/EBITDA of andere parameters als "bonus" voor de geleverde diensten);
- 4) maandelijks een factuur opmaken (met correcte omschrijving en details zoals time sheets, etc.);
- 5) geregelde betaling;

...

AFTREKBAARHEID KOSTEN

In het verleden werd vaak verondersteld dat quasi alle kosten gemaakt door een vennootschap aftrekbaar zijn, gezien alle inkomsten belastbaar zijn. Op basis van art. 49 van het wetboek inkomstenbelasting (WIB92) stelt de administratie dat kosten slechts aftrekbaar zijn binnen een vennootschap indien zij o.a. in lijn liggen met het statutair doel (stijlclausule) en de werkelijk uitgeoefende activiteit van de vennootschap en gedaan worden om belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden:

Art. 49 WIB92: "Als beroepskosten zijn aftrekbaar de kosten die de belastingplichtige:

- in het belastbare tijdperk heeft gedaan of gedragen
- om de belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden en
- waarvan hij de echtheid en het bedrag verantwoordt door middel van bewijsstukken of, ingeval zulks niet mogelijk is, door alle andere door het gemeen recht toegelaten bewijsmiddelen, met uitzondering van de eed."

De discussie situeert zich voornamelijk rond de vraag of (i) de kosten noodzakelijk verband houden met de uitoefening van de beroepsactiviteit (causaal verband); en (ii) de kosten gedragen zijn om belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden (intentioneel criterium).

Bovendien moeten kosten verantwoordbaar zijn in het kader van de uitgeoefende activiteiten:

Art. 53, 10° WIB92: "Als beroepskosten worden niet aangemerkt... 10° alle kosten in zover deze op onredelijke wijze de beroepsbehoeften overtreffen;"

Belangrijk is dat de fiscale overheid geen "opportuïteitsbeoordeling" mag doen. Kosten kunnen niet zomaar geweigerd worden omdat ze niet doeltreffend zijn.

• Privé kosten

Bij controle wordt nagegaan of de vennootschap kosten ten laste neemt die louter voor privé doeleinden dienen. Hierna volgt een overzicht van enkele kosten die in detail worden nagezien:

- Kledij: alle niet-beroepsspecifieke kledij (kledij die ook kan gedragen worden in de vrije tijd en op feesten - zoals een maatpak) worden niet aanvaard.

Art. 53, 7° WIB92: "Als beroepskosten worden niet aangemerkt:

- 7° kosten voor kledij, tenzij het specifieke beroepskledij betreft,
- ... met uitsluiting van kledij die in het privé-leven doorgaans als stads-, avond-, ceremonie-, reis- of vrijetijdskledij wordt aangemerkt of als zodanig dient;..."

De niet-aftrekbaarheid betekent bovendien niet dat de kosten per definitie niet belastbaar zijn bij de natuurlijke persoon (wel integendeel).

- Restaurant: restaurantkosten gedragen door de vennootschap zijn in principe aftrekbaar voor 69% indien deze kaden binnen de beroepswerkzaamheden. Aan de belastingplichtige wordt bij recente controles systematisch gevraagd aan te tonen wie de genodigden zijn.

Art. 53, 8°bis WIB92: "Als beroepskosten worden niet aangemerkt:

- 31 pct. van de beroepsmatig gedane restaurantkosten, met uitsluiting evenwel van restaurantkosten van vertegenwoordigers van de voedingssector ...;

- Electronica: computers, tablets, gsm's, etc. nodig voor de beroepswerkzaamheden zijn aftrekbare kosten. Voor zover deze zaken geheel of gedeeltelijk voor privé doeleinden worden gebruikt moet een voordeel van alle aard aangerekend worden aan de privé-persoon.
- Representatiekosten (50%)
- Geschenken (50%)

• Privé woning

Vennootschappen die eigenaar zijn van een privé woning of tweede verblijf (of het zakelijk recht hierop zoals vruchtgebruik/recht van opstal) mogen zich verwachten aan vragen bij een controle.

Kosten aftrekbaar?

In hoofd van de vennootschap zijn de kosten die verband houden met de woning in principe aftrekbaar (afschrijvingen, onroerende voorheffing, interest, etc.) in de mate dat het onroerend goed voldoet aan de voorwaarden van art. 49 WIB92. Evenwel is er momenteel een tendens waarbij de fiscus de aftrekbaarheid van een deel van de kosten die verband houden met de woning steeds strenger gaat beoordelen. Om de aftrek te vrijwaren is het aangegeven aan te tonen dat er een band bestaat met de activiteit van de vennootschap, bv.: beleggen overvloedige liquiditeiten, gedeeltelijke aanwending door de bedrijfsleider voor activiteiten van de vennootschap, verloning in natura, etc.).

Aandachtspunten bij vruchtgebruik / recht van opstal

Op het vlak van de zakelijke rechten (vruchtgebruik/recht van opstal) lag de focus van de fiscus in het verleden enerzijds op de waardering van het zakelijk recht (bij vruchtgebruik) en anderzijds op de voorwaarde waaronder het onroerend goed op het einde van de rit overging naar het privé vermogen (opstal).

Recente controles focussen op de volledige levenscyclus van deze zakelijke rechten:

- Jaar van aankoop: waardering van cruciaal belang (te onderbouwen op basis van een extern waarderingsrapport)
- Tijdens de looptijd: wie draagt welke kosten (op basis van de principes beschreven in het burgerlijk wetboek)
- Op het einde van het zakelijk recht: voorwaarden (en/of vergoeding) waaronder de privé persoon het goed in volle eigendom verwerft.

• Sanctie

Kosten ten laste van de vennootschap die louter voor privé doeleinden dienen, mogen niet worden afgetrokken als beroepskosten en op sommige controles wordt wel eens gedreigd met de aanslag geheime commissielonen (309%) indien ze niet als voordeel van alle aard belast worden in de personenbelasting bij de genietter.

De aftrekbaarheid van kosten, bv. m.b.t. verloning van de bedrijfsleider (in natura), is in vele gevallen een opportuïteitsbeslissing, waarvoor aanvaard wordt dat deze (opportuïteits)beoordeling de fiscus niet toekomt. In dit standpunt wordt de belastingplichtige over het algemeen gesteund door de rechtbank.

Conclusie

Vele ondernemers voelen zich geïsoleerd in het huidige fiscale klimaat. De gerichte controles op de managementvennootschappen zijn verregaand en niet altijd gestoeld op een wettelijke basis waardoor de perceptie van een heksenjacht opduikt.

In vele gevallen staat de wet en de rechtspraak aan de kant van de belastingplichtige, waardoor een goed voorbereid dossier met voldoende economische onderbouwing en motivering nog steeds resulteert in een goede afloop.

Ludo Lievens

Vennoot-Belastingconsulent

Lievens & Co Consulting

Corporate Finance

www.lievens.be

Wittemolenstraat 47, 8200 BRUGGE

Bischoffsheimlaan 36, 1000 BRUSSEL